

A végigjárt idő

Azt hiszem, így múltunk el mi is. Mint egy rossz cipő. Először még emlékezünk rá, aztán már alig. Ahogy a mi emlékünkhöz is gyorsan megkopik majd. Mert a nyomunkban az emlékezők is elmúlnak. Marad néhány évente felbukkanó internetes emlék, aztán már az sem, mert a Facebook sem örök.

4.

Refo-udvar a Kolozsvári Magyar Napokon

6.

Az óceánok úgy viselkednek, mint az erdők

7.

AZ ERDÉLYI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET GYÜLEKEZETI LAPJA

ÜZENET

XXXV. ÉVF. • 15. SZÁM
2024. AUGUSZTUS 1.
ÁRA 2 LEJ

Cikluszáró közgyűlés

Sepsiszentgyörgyön tizenegy ifjú lelkészt szenteltek fel

Július elején a sepsiszentgyörgyi Vártemplomban az egyházkerületi közgyűlés nyitányként tizenegy fiatal tett lelkipásztori fogadalmat. Másnap a közgyűlés munkálatai a vártemplomi egyházközség gyülekezeti termében folytatódtak.

A közgyűlést Ambrus Attila főgondnok ünnepi beszéde nyitotta meg, majd Kató Béla püspök hirdette az igét, ezt követően a leendő lelkipásztorok fogadalmat tettek a gyülekezet színe előtt. A felszentelt lelkipásztorok nevében Torkos Ákos József szólt az ünneplőkhöz: „arra vállalkoztunk, hogy a láthatatlant, a felfoghatatlant látható és hallható módon hirdessük; mert valahol és valamikor a világ kezdete előtt így kezdődött minden.”

3.

A hagyományoknak megfelelően a lelkésszentelést követően a templomkertben kopjafaavatásra került sor

Fotó: Kiss Gábor

Jó úton jár ez a világ?

A világ azért lett megteremtve, hogy a teremtmények jól élhessenek benne, hiszen amit Isten megteremtett, az rendkívül jó és szép. De ha Jézus által meg is újulunk, nem vagyunk tökéletesek. Sokszor nem tudjuk, hogyan tovább, mert féltelmekkel és aggodalmaskodásokkal küszködünk. Minden emberi kapcsolatot néha átszó a félreértés és a szenvedés. Viszont ott kell helytállnunk, ahova Isten helyezett minket: családban, egyházban, társadalomban.

A társadalomban megváltoztak a körülmények. A falvak elnéptelenedése, a városokba és külföldre költözéssel a gyülekezeti hívek elvesztik egyházi hovatartozásukat. A régi nem tud utánuk nyúlni, a városi gyülekezetek nehezen találhatnak rájuk, hogy behívják őket. Elvesztik a falu előnyét, ahol még tudtak egymásra figyelni. A városban, a nagy sietségben, a jó megélhetési körülményekért való fáradozásban háttérbe szorul az egyház. Összefogással, lelkesebb érdeklődéssel fel kellene keresni ezeket az embereket, és újra elvezetni az egyházhoz.

Lassan nem tudjuk felmérni értékeinket sem. Olyan nagy a zavar, hogy nem látjuk, mi az igazi és mi a hamis.

4.

Olasztelek vonzó a környékbbeliek számára

Beszélgetés Tüzes-Bölöni Ferenc lelkipásztorral

A Baróthoz közeli erdővidéki települést még a 13. században alapíthatták. A hívek a 19. század közepén a régi helyébe új templomot építettek. Az egyházközség Tüzes-Bölöni Ferenc lelkipásztor szerint vonzó a környékbbeliek számára, mert több ifjú család telepedett le a faluban.

5.

Tanulságos ígék Dániel könyvéből 5.

Megmérettél és híjával találtattál

Asötétségnek is vannak fokozatai. Létezik homály, szürkület, sötétedés, de koromsötét is, amikor semmi fény sincs. Nebukadneccárnál még volt valami fény, hiszen ő bűnbánatot tartott, megváltozott, a kemény lecke után Istennek adott dicsőséget. Ám fiánál, Belsazárnál már a világosságnak nyoma sincs. Olyan sötétség van, ahol már a reményt is fel kell adni, hogy valaha is világosság lesz. De a világosság a sötétségben fénylik az evangélium szerint. S azt is hozzáteszi: a sötétség nem fogadja be a világosságot.

A kérdés az, mit tegyen az egyház ilyen időben. Azt, hogy higgyen abban, aki túl a sötétségen hozzáférhetetlen világosságban lakozik. A gyülekezet a sötétség idején is hisz. Ahol sötétség van, még jobban kell kiáltani a Szabadító után. Ezért e fejezetet sem lehet úgy olvasni, hogy szüntelenül ne Jézusra gondoljunk. A fejezet eleje bevezet minket a sötétség világába, és megmutatja azt az erkölcsi romlottságot, amely a sötétben lakozik.

Isten kívár. Az ítélet nem következik be, Belsazár órája még nem ütött. Még mindig lenne idő a megtérésre. Isten megjelenik a hatalmas teremben, ahol Belsazár utolsó vacsoráját ülte. Krisztus bemegy a belsazári terembe, mert Krisztus nagyobb, mint Belsazár romlottsága. És ő könyörölni akar a mai „Belsazárokon”. Léteznek ma is olyan emberek, akik megpróbálják a hitüket, hogy a Megváltó dicsősége annál nyilvánvalóbbá legyen.

A lakoma azonban nem merül ki az ételben, italban, nőkben és a mulatozásban. A király nem elégszik meg a megszokott dolgokkal. Kell valami még izgatóbb, ami az est fénypontja legyen. Előhozhatja azokat a szent edényeket, amelyeket apja zsákmányként hozott el Jeruzsálemből. Ezekből kínálgatják az eledeleket és italokat. Azt gondolnánk, Isten végleg elveszti türelmét és beavatkozik. De ő mindig kívár. Egy vendégnek sem akad meg az étel a torkán, senki nem kap szívészélhűdést. Ilyen nagy Isten türelme és hosszútűrése.

S még valamit látni kell. Az Úr nem csak ott vár, ahol a részegség és a kicsapongás minden korlátot áttör. Őt másképp is meg lehet bántani. Edényeit nem csak a világ fiai tudják bemocskolni. Ő azok iránt is hosszan tűr, akik a templomba mennek, úrvacsorához járulnak. Mert a lelkipásztorok kezei sem tiszták. Valahányszor a kehelyhez nyúlunk, tudatában kell lennünk annak, hogy tisztátalan ajak érinti azt.

Belsazár megretten, de Isten ennél sokkal többet akar, ő bűnbánatra akarja vezetni Belszárt. Ám a király nem akar bűnbánatot tartani, mert „olcsóbban meg akarja úszni”.

Ezért kell mondanunk: Belsazár számára is szabad az út az úrvacsorához, mert nincs egyetlen ember sem, aki ne ült volna Belsazár asztalánál. Még a királynak is meg van terítve az asztal, és azon a másik éjszakán Júdásnak is meg volt terítve.

Egy adott pillanatban, amikor a jókedv a csúcspontra hág, Isten beavatkozik, és olyant mutat, ami nem volt benne a programban: a lakomára jellel válaszol. Abban az órában emberi kéznek ujjai tűnnek fel és írnak a gyertyatartóval szembeni falra.

Isten jósága az, hogy ő intő jeleket küld. Keze meginteni akar és nem elveszíteni. Időt ad Belsazárnak arra, hogy jeleit megszívlelje és meglássa, milyen döntő pillanat érkezett el a maga és országa életében.

„Ez az az írás, amely föl van írva. Számba vette Isten a te országlásodat és véget vet annak. Megmérettél a mérlegen és híjával találtattál. Felosztatott a te országod. (Dán 5,25–26)

Még tart a kegyelmi idő a babiloni vár felett. Kimegy az Úr a piacra a délutáni órában is, hogy munkásokat keressen. Az ő időszámításában az utolsó percig van idő, keze még kegyelmet kínál.

A kéz látására a király arca elváltozik, térdei összeverődnek. Amikor a varázslók, jóindomondók nem tudják megfejteni az írást, még jobban megrémül. Belsazár megretten, de Isten ennél sokkal többet akar, ő bűnbánatra akarja vezetni Belszárt. Ám a király nem akar bűnbánatot tartani, mert „olcsóbban meg akarja úszni” – egy kis megrettenéssel. Még most is királyi szerepében tetszeleg, aki kitüntetésekkel osztogat, még mindig tele van a keze és nem látja meg, hogy üres kezét kellene Isten felé nyújtania.

A király meg van keményedve, pedig Isten kegyelme nem ismer határokat. Viszont az is igaz, hogy Isten nem csúfoltatik meg. Ő egyszer azt mondja: elég! S eljön az óra, amikor bezárulnak az ajtók, a bárka ajtaja vagy a menyegző ajtaja az öt balga szűz előtt. De most még egyszer tágra nyílik.

A király édesanyja megjelenik a teremben. Ő eddig nem vett részt a lakomán. Azt teszi, amit egy édesanya szokott tenni, amikor fia a züllés útjára lép. Virraszt a közelben. E vigyázó édesanya belép a zavarodott állapotba, s olyan, mint egy angyal. Emlékezteti fiát Dánielre, akit a király rég elfelejtett. Dániel jelképezi Isten gyülekezetét e világban.

Belsazár kész Dánielt meghallgatni, aki betölti az ő feladatát. Kemény szavakkal beolvas neki és megfejti az írást: megmérettél és híjával találtattál. Belsazár nem tér meg, s még azon az éjszakán megölik őt. Isten hosszan tűr, jósága megtérésre indít. Aki viszont nem tér meg, arra a kárhozat éjszakája vár, ahol sírás és fogak csikorgatása lesz. Isten őrizzen minket ettől!

| LŐRINCZ ISTVÁN |

Hirdetés

Igényes, pontos munkát garantálva vállalja templomok, műemlékek, egyházi épületek felújítását és karbantartását az **ALPINBIST Kft.**

Tornyok, toronydiszek festését, felújítását, bádогоzását, villámhárítók és ereszcatornák szerelését ipari alpin technikával végzi el állványozási költségek nélkül.

További információk a **0755 312 904** telefonszámon.

Salétromos falak? A Biodry erre egy végleges megoldást kínál!

Svájci technológiánk természetes módon állítja meg a kapilláris nedvességet régi épületekben, templomokban, műemlékekben.

További információ:

0770 765 537

www.biodryromania.ro

NEDVES FALAK?

bio|dry
ADVANCE WALL TECHNOLOGY

Cikluszáró közgyűlés

1. Ezen az úton, amelyen tizenegyen elindultak, voltak látható segítő kezek, hiszen számíthattak a családjaikra, barátaikra, mentoraikra, lelkipásztoraikra, de mindvégig volt egy láthatatlan kéz is, amely mindezeket egybe kötötte, maga Isten keze – vallotta a lelkipásztor. Kiemelte, a legnehezebb feladatra vállalkoztak, ugyanis a mai individualista világban azt vállalták, hogy közösségeket építenek és szeretnek. De nem csüggednek, hiszen Isten keze az, amely e nehéz ösvényen terelni fogja őket.

Az ünnepi istentiszteletet a sepsi egyházmegye kórusának, illetve gyerekkórusának ünnepi műsora színesítette. Az istentiszteletet követően a felszentelt lelkészek neveit megörökítő kopjafa leleplezése következett. A felszentelt lelkipásztorok névsora: Aszalos Szidónia Honoráta, Balázs Gergő, Barticel-Kiss Benjámin, Biró István, Illyés Hunor István, Lukács Róbert Zoltán, Molnár Ede, Nagy Ádám Attila, Ördög Sándor, Szabó Zóárd Attila, Torkos Ákos József.

Az egyházkerület közgyűlése másnap a vártemplomi egyházközség gyülekezeti termében folytatódott a püspöki és a missziói jelentéssel, majd a bizottságok jelentései kerültek napirendre.

A püspök az elmúlt korszakot összegezve elmondta, az utóbbi évtized a Trianon 100 évében egy külön fejezet volt az egyházkerület életében, hiszen 2010 után az anyaországban olyan politikai fordulat következett be, amikor felismerték, hogy az egyházak, mint nemzetmegtartó erő, kiemelt szerepet vállaltak, ezért a támogatást mindenképpen meg kell adni számukra. E politikai változásnak a határon túli magyarság is haszonélvezője lett, az újítások, építkezések, helyreállítások legnagyobb szerepét pedig az erdélyi egyházkerület vállalta. Ezen évek során 479 templom és parokiális épület, illetve 23 bölcsőde/óvoda és ugyanannyi játszótér épült fel vagy újult meg, ugyanakkor sikerült minden visszakapott kollégiumi épületet felújítani, de újak is épültek. Az egyházkerület felújította és átvette a saját tulajdonában lévő épületeit, épület-együtteseit is: teológia, levéltár, református múzeum, sajtóközpont, nyugdíjintézet, az IKE-székház, egyházkerületi tisztviselők lakásai. Öt idősek otthona épült ezen évek alatt: Sepsiszentgyörgyön, kettő Kolozsváron, Segesváron

és Székelyudvarhelyen, illetve négy egyetemi kollégium: kettő Kolozsváron, Marosvásárhelyen, Sepsiszentgyörgyön és Brassóban. Ezeken kívül ingatlant vásároltak a székelyudvarhelyi vakok és gyengén látóknak, megalapították a Bartimeus Központot; felújítottak négy szabadidős központot Tusnádfürdőn, Algyógyon, Parajdon és Zeteváralján. Ajtonban 21 lakást építettek családi otthonoknak, ahova 21 fiatal házaspár kapott meghívást. Végezetül felújították a marosvásárhelyi asszisztensképző épületét. Kató Béla püspök hangsúlyozta, ezekhez hasonló építkezések a Kárpát-medencében a

san több kisebb gyülekezetet kell majd társegyházzá összevonni, hogy a lelkipásztort közösen tudják fenntartani.

A magyarság kritikus száma miatt egyre fontosabb az egységben maradás, az erdélyi szellemiség megtartása – buzdított a püspök. A nyugati protestánsokkal kialakított kapcsolat bár mindig is fontos volt az egyház számára, fokozatosan a nyugati keresztyén világ változása tapasztalható külső politikai nyomás hatására, így kérdéssé válik, hogyan tovább az 500 éves kapcsolatainkkal.

Szegedi László missziói előadó elmondta, 2023-ban is apadás volt észlelhető, ám nem akkora, mint az előző években. A tavalyi év december 31-én a kerületben 260 ezer lelket számláltak 834 gyülekezetben. Ez 3 ezer fővel

A sepsiszentgyörgyi Vártemplomban Kolumbán Vilmos főjegyző tizenegy lelkipásztortól vette be az esküt

református egyház területén soha nem történtek. Összességében elmondható, az elmúlt 12 év alatt az egyház anyagi élete konszolidálódott.

A püspöki jelentés folytatásában elhangzott, a továbbiakban kérdéssé válik az, hogy szabad-e minden 50-100 lelket számláló gyülekezetbe lelkipásztort küldeni, hiszen ilyen esetekben a lelkipásztor mesterséges tétlenségre lenne kényszerítve. A másik probléma, hogy a szóban forgó kisebb gyülekezetek 10 év elteltével elapadnak, s a központi forrásokból nem lehet ezeket támogatni. Ezért a jövőben bizto-

kevesebb, mint a tavalyi évben. Komoly lépéseket kell tenni az özvegyek és egyedül élők tekintetében, egészítette ki Szegedi László, hiszen a magány, az egyedüllét a legnagyobb ellensége a léleknek. Ezen számok is jelzik, hogy nagyobb hangsúlyt kell fordítani a diakóniai szolgálatokra. Sok a gond az abortuszok számával, de a megkeresztelendő újszülöttek extrém neveivel is – állt a jelentésben.

A templomlátogatás az elmúlt három évhez képest javult, egyre több helyen azonban elmaradnak az ünnepnapok másod-, illetve harmadnapjai, kikopnak a hétköznapi istentiszteletek. A jelentés szerint a bibliaórák számának résztvevői is egyre apadnak, ennek javítása érdekében új lehetőségeket biztosíthat a kommunikáció gyorsasága, az eszközök és médiaszolgáltatások sokszínűsége. Az elmúlt évben 28 708 családot látogattak meg, több helyen azonban, főleg városi közegekben, zárt ajtók fogadták. A belmissziós tevékenységeket bemutatva a generális igazgató elmondta, a nőszövetség 2023-ban 7244 tagot számlált, a Presbiteri Szövetséget taglétszáma 2773, a diakóniai bizottságokban 781 személy tevékenykedik. Az intézményes diakónia 20 ezer emberhez jutott el tavaly. A diakóniai alapítványnak 9 főke, 77 munkapontja működik 22 városban és 205 faluban. Az otthoni házibeteg gondozás 160 fizetett alkalmazottal és 64 önkéntessel történik, az időotthonok programhelyein 350 alkalmazott és 200 önkéntes tevékenykedik. A plenáris ülést a közigazgatási, gazdasági, tanügyi, külügyi és diakóniai ügyosztályok jelentései, majd a további intézmények és szövetségek jelentései zárták.

Az ünnepi istentiszteletet a sepsi egyházmegye kórusának, illetve gyerekkórusának műsora színesítette

Fotók: Kiss Gábor

Jó úton jár ez a világ?

1. Sok a tévtanítás, nehezen igazodunk el az igazi keresztyéni életvitelben. De legyünk hív bizonyágtevők, s kérjük Isten segítségét és támogatását, mert általa minden jó lehetséges.

A tízparancsolat erkölcsi tanítása ma is időszerű. Annak betartása szükséges. Mert manapság rengeteg a kiégett ember, akiknél nehéz az evangéliumi örömhírt átadni, a társadalom ugyanis csak az erős, magabiztos, sikerekben gazdag embert ismeri el.

Hol marad a szeretet, ami nem a maga hasznát nézi, hanem az embertársáét, aki néha beteg, esendő, sikertelen? Az egyháznak fontos szerepe van, és vissza kell szereznie tekintélyét, hogy közvetíteni tudja az evangéliumot, az örök életbe vetett bizodalmat. A lekipásztoroknak különösen nagy a felelősségük, hogy életszerűvé tegyék a Szentírás üzenetét. Haladni kell a korral, új módszereket kell bevezetni, hogy a fiatalságot érdekeltté tegyünk. Törekedjünk

arra, hogy az emberek jól érezzék magukat, lásák a gyülekezet szeretetét, figyelmességét és a Szentlélek jelenlétét. Igen tanulságos a zsolttáros imádsága: „Útjaidat, Uram, ismertesd meg velem, ösvényeidre taníts meg engem. Vezess engem a te igazságodban és taníts engem, mert te vagy az én szabadító Istenem, minden nap várlak téged” (Zsolt 25, 4–5).

Ma is időszerű Péter apostol pünkösdi prédikációja után feltett kérdésre adott válasz: „Térjete meg és kereszteljedtetek meg mindnyájan a Jézus Krisztusnak nevében a bűnöknek bocsánatára és veszítetek a Szent Lélek ajándékát” (ApCsel 2,7–38).

Milyen látható jelek követhetik egy ember megtérését? Milyen új életformát eredményez a megtérés? Elsősorban az értelem, a gondolkozásmód megváltoztatását jelenti. Az ember szakít korábbi Istent figyelmen kívül hagyó életvitelével, viselkedésével, mert azt károsnak találja. A megtérés pillanatától újat szeretne kezdeni, ettől kezdve Istennel járva szeretne élni. A megtéréssel a régi életét hátrahagyja, és Istenhez fordul, neki akar élni és szolgálni.

Jó úton jár ez a világ? Hova vezetnek egyéni és közösségi életünket meghatározó útjaink? Sokszor az a benyomásunk, hogy forgalmi dugóban veszteglünk, máskor a zsákutcák kilátástalanságát szenvedjük, veszélyes utakra sodródunk, amelyek a megelégedettség káprázatával pusztuláshoz vezetnek. Haladunk az úton, a célt azonban nem érjük el, mert nincs igazi célunk. Az önzés és a hatalom, az uralkodás és nyereség, az önérdek csak pusztuláshoz vezethet. De ne adjuk fel a reményt, hiszen a sötétségből Isten új világot teremt. És mi a jó úton járhatunk, ha befogadjuk őt a mi életünkbe, mert kijelentette: „én vagyok az út, az igazság és az élet” (Jn 14,6). Legyünk Isten azon teremtményei, akiket felhasználhat országának építésében.

Hova vezetnek egyéni és közösségi életünk útjai? Néha úgy érezzük, hogy forgalmi dugóban veszteglünk

| BÁNYAI LÁSZLÓ |

A végigjárt idő

Az elmúlt hetek során a templomban nyomot hagytam magam után. A fekete félcipőm talpának kisebb darabkái maradtak el mögöttem jelezve, hogy ennyi volt. Az eltelt évek alatt megszolgáltta azt, amiért egykor megvettem. Enyhén csodálkoztam, többet vártam ettől az aránylag keveset használt lábbelitől, amely nem bírta tovább a parókia, a lelkeszi hivatal és a szószék közötti rövidke távot.

Előkerült hát egy másik félcipőm, amelyet még segédlelkészként kaptam egy holland kapcsolatokat ápoló kollégától. A holland cipőt a téli hónapokra tartogatom; strapabíró jószág, lehet, engem is túlél majd. Kétszer is megköszöntem a kollégának kedves adományát, hiszen lám, a bolti, márkásabb „versenytársa”, egész hamar levedlett a lábamról.

Ilyen kicsiben az életünk múlása. Mint egy cipőé. A romlás kisebb-nagyobb nyomait hagyjuk magunk után. Eleinte ügyet sem vetünk rájuk, de egy idő után kényszerűen el kell fogadnunk, hogy a romlandó végleg elromlott.

A cipőink sok éven át velünk tartanak. Vanak lábbelik, amelyek akár évtizedeken át is

társaink. Egy baleset nyomán haláláig sántító nagyapám egész életében nehéz bakancsokat hordott. A rendszerváltás után nem sokkal egy kirakatból kiszemeltem magamnak egy fehér sportcipőt. Aztán valamiért hamar elment a kedvem tőle, felajánlottam hát neki, hordja ő, ha kell. Kellett.

Ez volt az első és utolsó sportcipője. Meghatottan hallgattam többször is Mama emlékeztetéséről, Tata hányszor emlegette, hogy ilyen kényelmes cipője egész életében, a bő hetven éve alatt nem volt. Tata után Mama viselte tovább. Az ő legjobb cipője lett...

Ilyenek a cipőink. Velük együtt járjuk végig az időt.

A mőzessék alól szorgalmasan összeszedettem a kiszolgált félcipő aprócska talpdarabkait. Később a palástra néztem: az még bírja. Javíttatjuk időnként szakadásait, mint ahogy el-elszakad az öltöny is, és megyünk tovább. Ezek a kisebb-nagyobb szakadások és javítások azt jelzik: az idő telik, minden romlandó körülöttünk és bennünk. Nagy áldás, ha megállhatunk, hogy hálát rebejjünk mindazért, amink volt és amink van.

A rossz cipőt még el-elnézegettem egy darabig. Néhány további szolgálatra is esélyt kapott, aztán végleg ki kellett selejtezni.

Azt hiszem, így múltunk el mi is. Mint egy rossz cipő. Először még emlékezünk rá, aztán már alig. Ahogy a mi emlékünks is gyorsan megkopik majd. Mert a nyomunkban az emlékezők is elmúlnak. Marad néhány évente felbukkanó internetes emlék, aztán már az sem, mert a Facebook sem örök. Csak az, akinek a nevében hirdettük az ígét. Ő majd magához szólít, amikor végképp megkopott az életünk. Elhív oda, ahol már nem számítanak testi és lelki sérüléseink. Ott új lesz minden és új is marad.

| FÁBIÁN TIBOR |

Olasztelek vonzó a környékbeliak számára

1. – Miért Olasztelek?

– A települést valamikor a külföldről érkező olasz kőművesek alapíthatták. Abban az időben, amikor az első magyar királyok által kezdeményezett várépítések miatt számos meszterember érkezett Erdélybe.

– Mikor épült a templom?

– Az 1332-es pápai tizedjegyzékben már olvashatunk a településről, a katolikus egyházközségről. Ekkor már valószínűleg állt a templom, amelyet 1857-ben szerettek volna kibővíteni. Az idők során azonban annyira rossz állapotba került, hogy a teljes elbontása mellett döntöttek. A régi templom helyére tehát 1858-ra egy újat építettek. A munkálatok során a régi faragott kőveket néhol fel is tudták használni. Az utóbbi időszakban a régi templom alapjait megtalálták, ezek a jelenlegi falakon belül vannak. A 2018-as belső felújítások során sikerült feltárni egy kisebb részt a réginek az alapjaiból. Abból maradt ránk egy kőből készült keresztlőmedence vagy szenteltvíztartó. Az 1489-ből származó kisharang latin felirata arról tanúskodik, hogy a falu védőszentje valószínűleg Szent Márton lehetett. A templomot az elmúlt években több időszakban, több alkalommal újíttuk fel.

– Mekkora a lélekszám?

– Az egyházközség mintegy 600 lelket számlál, a településen laknak még katolikusok és unitáriusok is kis számban.

– Nemrég volt vizitáció, azt megelőzően mikor látogatott el püspök Olasztelekre?

– Az idei júliusi generális vizitáció előtt 25 évvel ezelőtt járt püspök Olaszteleken Csiha Kálmán személyében. Most nyáron a bizottsági tagokat először a falu határában fogadtuk, majd a lelkési lakás udvarán a vallásórás gyerekekkel, gyülekezeti tagokkal együtt. A parókián tartott rövid áhítat után elkezdődött a vizsgálata a pénzügyvitelnek és más adminisztrációs tevékenységeknek. Úgy éreztem, a bizottsági tagok számára fontosabb volt a gyülekezet különböző csoportjaival való találkozás és beszélgetés. Ezek közé tartoztak a vallásórások, konfirmandusok, ifjak, a nőszövetségi és presbitériumi tagok, valamint az erdővidéki egyházmegyében szolgáló lelkipásztorok. A vizitáció befejezésekképpen hálaadó istentiszteletre

került sor, amelynek keretében gyülekezetünk rövid ünnepi műsorral köszöntötte a megjelenőket. A látogatás pozitív kicsengésű volt, meghagyások nem voltak, ami nem jelenti azt, hogy nem kellene jobban munkálkodni a gyülekezeti élet minőségének javításán.

Generális vizitáció Olaszteleken. A püspöki látogatás alkalmából ünnepi istentiszteletet tartottak

– Miként jellemezné Olaszteleket?

– Az egyházközséget átlagos székelyföldi, ezen belül erdővidéki gyülekezetként lehetne jellemezni, nem jeleskedik a templomlátogatás

terén. Az emberek inkább nagyobb ünnepek alkalmával keresik Isten házáat és az egymással való közösséget. Nagy örömünkre szolgál viszont, hogy immár húsz esztendeje végzünk a gyerekek körében olyan szolgálatot, amely remélhetőleg a jövő gyülekezetének az alapját fogja jelenteni. A vasárnapi iskolában – amelyet az istentisztelettel párhuzamosan tartunk – mintegy húsz vagy néha annál is több gyerek vesz részt. Önkéntesek segítségével bibliai történeteket, énekeket, imádságokat tanulnak, kézműves tevékenységben vesznek részt, ünnepekre készülnek különböző műsorokkal. Biztató számunkra, hogy a gyerekek körében igény van az egymással való találkozásra. Rendkívül eredményes a vakációs bibliaheti tevékenységünk is, amelyen jelen vannak a vakáció idejére hazalátogató gyerekek is, a fiatalok pedig örömmel kapcsolódnak be önkéntesként a szervezésbe. Velük különben az utóbbi időben nehezebb kapcsolatot teremteni, mert tanulmányaikat a közelben levő nagyobb városokban folytatják. A fiatalokkal inkább nyáron találkozunk, illetve nagyobb egyházi ünnepek tájékán.

A gyülekezetben működik egy női kórus, amely egyúttal a nőszövetség magját is jelenti, heti rendszerességgel találkozhatnak, készülnek a különböző egyházi rendezvényeken való fellépésekre.

– Mennyire változik a lélekszám?

– Az utóbbi időszakban Olasztelekre a környező falvakból telepedtek fiatal családok, ez a jövőt tekintve biztató. Valószínű, számukra vonzó lehet a településnek Baróthoz való tartozása, közelsége. Bízom abban, hogy a közösség is elég erős ahhoz, hogy vonzó legyen az otthon kereső fiatalok számára.

– Mit üzenne számunkra?

– Az 1Kir 8, 57–58 verseivel szeretném befejezni a beszélgetést, amely reménységet és bizakodást jelent Istenben: „legyen velünk Istenünk, az ÚR, ahogyan őseinkkel volt. Ne hagyjon el bennünket, és ne vessen el magától! Hajlítsa magához szívünket, hogy mindig az ő útjain járjunk, és megtartsuk parancsolatait, rendelkezéseit és végzéseit, amelyeket őseinknek parancsolt”.

Az erdővidéki gyülekezet rövid ünnepi műsorral köszöntötte a templomban megjelenőket

Refo-udvar a Kolozsvári Magyar Napokon

Idén is várja az érdeklődőket a Refo-udvar a Kolozsvári Magyar Napok rendezvénysorozat részeként augusztus 21–25. között. Színes és tartalmas programokkal készülünk, amelyek között minden korosztály megtalálhatja a számára legkedvesebbet.

A napokat lelki feltöltődéssel kezdjük a reggeli áhítatok alkalmával. Ezek után pedig különböző előadások és kerekasztal-beszélgetések

következnek. Ízelítőként itt van néhány programpont.

Szerda délelőtt dr. Fehér Kardos Gabriella családorvos főorvossal és Vitus-Bulbuk Emese pszichológussal dr. Virág Tímea Helga beszélget a mentális egészségünkről. Olyan kérdésekre keresik közösen a választ, mint mikor és mit tegyünk, hogy naprakészen tartsuk azt, ami a legfontosabb: az elménket, a gondolko-

dásunkat, a lelkünket. Ha fárad a lélek, fárad a test is?

Ezt követően kora délután Deák András rohammentő-oktató érkezik hozzánk műhelyfoglalkozással.

Csütörtökön Kató Béla püspök és Kolumbán Vilmos püspökhelyettes beszél arról, hogyan tudja az egyház a missziós intézményeit és tevékenységeit megtartani. Délután megünnepeljük a Kolozsvári Főiskolás IKE alapításának 25 éves évfordulóját. A FIKE eddigi lelkészeivel, tárt kapukkal, mosollyal várjuk az érdeklődőket.

Pénteken Visky András legújabb, *A test történetei* című drámakötetének bemutatójára kerül sor. Ezt követi *A szülők, mint alapinfluenzerek* című kerekasztal-beszélgetés, amely során édesanyjakkal beszélgetünk trendekről, tippekről, tabukról a gyereknevelésben. Délután Szenkovics Dezső *Meddig tart a háború?* című előadását hallgathatják meg az érdeklődők. Szombaton Szilágyi Karola dietetikussal beszélgetünk az egészségtudatos, kiegyensúlyozott táplálkozásról. Vasárnap istentisztelet után Albert Beával, az *Egyél szépen!* megálmodójával pikniken vehetünk részt. A program során terítékre kerülnek receptek, kulisszatitkok és néhány meglepetés is. A zene kedvelői számára csütörtökön, pénteken és szombaton koncertekkel is készülünk, a ps:alter, Borvilági és MÉSA zenekarokkal.

A fent említett programok mellett állandó jelleggel lesz kávéház, könyvvásár, a Herepei ház dísztermének látogatása, imaséta és egészség-sarok.

Töltsük együtt ezt az időszakot a Refo-udvarban, ahol a lélek és a szellem gazdagodása mellett kikapcsolódás és közösségi élmények várnak ránk!

| MEZŐ ANITA |

Szorongató testek

Egy hajnalig tartó beszélgetés során felmerült a testünkről alkotott kép, mint téma (legalábbis engem váratlanul ért). Ahogy haladt az idő a napkelte felé és meséltük a személyes történeteket, rájöttem, mekkora ajándék számomra, hogy erről beszélhetünk, és mennyi minden van ebben a témában, ami megértésre vár.

Kezdjük azzal, hogy mindenkinek volt szorongása a testével kapcsolatban. Egyik következtetésünk ez volt. Ha magunk elé képzelünk egy tizenéves fiataalt, azt látjuk, hogy özönlének a digitális példaképek arról, hogyan kellene kinéznie. Ezzel nem is lenne gond, ha az ember a valóságot szeretné közelebb hozni, nem pedig a vágyait, és azt megmutatni, mennyivel jobb a másiknál. Ennél talán súlyosabb probléma, hogy a kortársai, a fiú vagy a lány (aki tetszik neki), szintén kiforratlan ideállal rendelkezik. Így lesz valótlanból valós tapasztalat. Viszont ez nemcsak a fiatalokra igaz, hiszen ezek az impulzusok ugyanúgy érintenek mindenkit. Ráadásul az életfelfogásunk nem tud mit kezdeni az öregedéssel, mert tabuvá vált arról beszélni, hogy mikortól és hogyan öregedünk.

Ha sikerült elfogadnunk, hogy a probléma kikerülhetetlen, talán könnyebb megérteni és elfogadni, miért fontos egymást kívülről erősíteni ebben. A kérdés már csak ez: hogyan tudjuk ezt hitelesen tenni? Saját történeteinket végiggondolva azt vettük észre, hogy valamiért fontosabb a többre értékeljük, ha ez az ellenkező nemtől jön. Van valami krisztusi bátorság a szeretet abban, hogy valaki feleségének/férjének/partnerének szépségére felfigyelünk, sőt, merészebben fogalmazok: bókolhatunk is neki.

| JAKAB SZILÁRD |

Az óceánok úgy viselkednek, mint az erdők

Beszélgetés Bartók Blanka éghajlatkutatóval

Földünket 70,8 százalékban óceánok borítják. Miért játszanak nagy szerepet Földünk életében a kiterjedt vízfelületek, hogyan befolyásolják az éghajlatot? Bartók Blanka éghajlatkutatóval beszélgettünk.

– Milyen szerepet töltenek be az óceánok a Föld életében?

– A mindennapi életünkben felfogottakhoz képest sokkal fontosabb szerepük van az óceánoknak. Gondoljunk csak arra, hogy az egész földfelszínnek a kétharmadát óceánok borítják. Ez rendkívül nagy felszín, nagy mennyiségű vízről van szó, tehát a légkörben és a többi alrendszerben zajló folyamatokat mindenképpen nagymértékben meghatározzák.

Az óceánok kulcsszerepet játszanak az éghajlatváltozásban.

– Milyen problémák érintik az óceánokat?

– Mint mindenhol, az óceánok esetében is a szennyezettség a legnagyobb probléma. Az utóbbi években elsősorban a vízi közlekedés nyomán szennyeződtek az óceánok, ezen kívül sok minden más idegen anyag jutott a vízbe, s ezek jelentős mennyiségű szennyezést okoztak. A másik gondról kevesebbet szoktunk beszélni, ám az éghajlatváltozással kapcsolatosan szintén oda kell figyelni az óceánokra, mert kulcsszerepet játszanak az éghajlatváltozásban.

– Mi történik ilyenkor?

– Amikor a légkörről, éghajlatról beszélünk, éghajlati modellek segítségével tanulmányozzuk. Az egyik intő jel arra, hogy mennyire fontosak az óceánok, az a modellek fejlesztésénél derült ki. Tudósok kimutatták, hogy nem lehet légkört modellezni óceán nélkül. Ma már az éghajlati modellek mindegyike tartalmaz egy óceáni részt, és nem lehet légköri folyamatokat leírni anélkül, hogy ne ismernénk, milyen az óceán vagy mi történik velük. Amit a legfontosabbnak tartunk: az óceánok szintje emel-

kedik, a víz hőmérséklete lassan emelkedik, egyre több energia tárolódik a vizekben, ez tágulást és vízszintemelkedést jelent. Ehhez még hozzájön az édesvíz, amely az olvadás során kerül be az óceánokba főleg a sarki térségekből. Ez minket annyira nem érint, elsősorban a partok mentén érezhető. Minőségileg talán még fontosabb az óceánok vízminőségének változása a szén-dioxid (CO₂) felvételének következtében. Az óceánok szerepe az éghajlat-

mennyiségben fehérednek ki a korallzátonyok. Ám nemcsak a korallak, hanem mindenféle élő szervezetet érzékenyen érint a víz minőségének változása.

– Emelkedik a víz szintje. Ez mennyire befolyásolja a parti városokat?

– Az óceán szintjének akár pár centis emelkedése a tengerpartokon érezhető. Velence a tenger szintjére van építve, ott egy 10 centiméteres emelkedés is nagy gondot okoz.

– Mit lehet tenni az óceánok megvédésének érdekében?

– A környezetvédelem éppúgy kiterjed az óceánokra, mint a szárazföldekre. Számos szervezet létezik a világon, ezek az óceánok védelmére hívják fel a figyelmet. Természetesen nemzetközi törvények is védik az óceánok állapotát – elsősorban a szennyezés szempontjából. A közlekedéssel kapcsolatban szigorú szabályokat írnak elő, és különböző rendeletek léteznek azzal kapcsolatban, hogy az óceánok élővilágát miként kell kímélni, itt a halászatra gondolok legfőképp. Mivel a halászat sok helyen az emberek, régiók

Az óceánok élővilágát is érdemes védeni, mert a szennytól a színes korallak kifehérednek, savasodnak

rendszerben elsősorban a szén-dioxid megkötésében van, a kibocsátott CO₂-nek majdnem egyharmadát az óceánok kötik meg. Ugyanúgy viselkednek, mint az erdők. Minél melegebb a víz, annál kevesebb szén-dioxidot tud felvenni. Mivel melegednek az óceánok, ezért kevesebb szén-dioxidot tudnak felvenni, így az bent marad a légkörben és ettől még melegebb lesz a levegő. A másik rossz hír az, hogy az óceán a szén-dioxid felvételével savasodik, tehát változik a Ph-ja.

– Miért rossz a savasodás?

– Ez a savasodás a legérzékenyebben a korallokat érinti. A trópusokon található színes korallok rendkívül érzékenyek a savasságra. Ha picit is változik a vizek savassága, azok elpusztulnak. Azt tapasztaljuk, hogy elég nagy

megélhetését biztosítják, szigorú szabályok vonatkoznak arra, hol és mennyit lehet halászni, így ezt törvények segítségével korlátozzák.

– Mit tehetünk az óceánok védelme érdekében?

– A környezetet kell védenünk elsősorban. Kisebbségként, mivel nagy közegről van szó, összehangolt, nagy összefogásra lenne szükség, hogy hatékony módszert kifejtsünk. Ne szennyezzük az óceánt közvetlen módon: ha az óceánon szállított termékeket például nem támogatjuk, már tettünk egy kis apróságot. Másrészt olyan tevékenységeket helyezünk előtérbe, amelyek csökkentik a légköri üvegházhatású gázok kibocsátását, ezáltal sokat tehetünk az óceánokért, mert így nem jelenik meg az a szén-dioxid-többlet, amely majd az óceánokba kerül, és azok minőségét megváltoztathatja.

Petőfi Sándor

A bánat? egy nagy oceán

„A bánat? egy nagy oceán.
S az öröm?
Az oceán kis gyöngye. Talán,
Mire fölhozom, össze is töröm.”

Foci-e a futball?

A labdarúgás szabályait 1886-ban fektették le, miszerint egy olyan, két 11 játékosból álló csapat által játszott lábsport, ahol a játékos – karjai kivételével – bármely más testrészét használhatja a labda irányítására. A játék célja, hogy a rendelkezésre álló idő alatt a labdát az ellenfél kapujába juttassák, lehetőleg minél többször, és minél több gólt szerezzenek. Így indul útjára a futball, és vált pénzügyi tőkeforrássá a játék iránti népszerűség nemzetközi növekedése által.

Magyarországon is korán meghonosodott, az ország labdarúgócsapata a kezdetektől részt vett a világvversenyeken, két alkalommal világbajnoki döntőt vívott. Focidöntőt, hiszen a köznyelvben ez a kifejezés honosodott meg. Az aranycsapat (is) magas szinten focizott, a meccseken szebbnél szebb gólok örömeivel lelkesítette szurkolóit. Akik nem söröspoharakkal a kezükben istenítették eurómilliókat kereső kedvenceiket. Dehát némi „keleties” nosztalgiával meg kell állapítanunk, hogy ez az idő is lejárt. A kérdés azonban lassacskán sürgető: foci-e a futball?

A rengeteg összegzés, minősítés közül csupán kettőt másolok ide az utolsó negyedöntőkről. 1. Dögunalom után jött a dráma, büntetőkkal elődöntős Franciaország (kizárólag tizenegyesrúgásokkal és öngólokkal bukdaécsolt végig öt meccset). 2. Öngól pecsételte meg a törökök sorsát (a többnyire ázsiai Törökország az európai átlagnál élvezetesebben játszott, időnként focizott). De beszélhetnénk a mérkőzésenként fél gólt szerző, csillagászati összegű játékosállománnyal rendelkező Anglia „sikereiről” is, esetleg a mérkőzésenként egyetlen, gólt érő kapuralövés titkáról, miközben kedvenceik egy-egy mérkőzés „végigszurkolásáért” (netán végigalvásáért) sok száz, akár ezer eurót fizettek. És a sör, a szállás vagy egyéb kilengés a monoton hétköznapiokból. Egészen jó üzlet! Miközben Európa legnézettebb sportesemény-sorozata másoknak bosszúságot: járatkieséseket, csendháborítást, szeméthyegyeket és miegymást okozott. Nos, foci-e a futball?

Úgy tűnik, korunk futballja inkább antifoci, mint foci. Technika magas szinten a VAR-szobában, pénz dugig, szurkolók minden kocsmában. Csak a lényeg hiányzik. Az egykor szabályzatban lerögzített gólr törő csapat-szellem mára elavult. Az antifutball hivatalos megreformálásra váró szabályzata értelmében a mai játék célja, hogy a rendelkezésre álló idő alatt lehetőleg ne szülessen gól, és a legfőbb taktikai utasítás szerint mindent meg kell tenni, hogy az ellenfél meg se közelíthesse a kaput. Inkább egy arccsonttörés, mint egy bekapott gól! És ha véletlenül mégis gól esne, az lehetőleg legyen öngól vagy esetleg tizenegyes egy amúgy ártatlan kezezés miatt. Amikor pedig Fortuna kedvező előjeleket jósol az előre borítékolható vereség esetén, akkor az a cél, hogy immár az ellenfél juttassa az antifutballozó csapat hálójába a labdát. A focira éhező ártatlan szurkoló, tévénező nevében kérdelem immár utoljára: foci-e a futball?

A spanyolok jó játéka és győzelme részben megmentette az unalmas Eb-t

Végül néhány javaslat az UEFA számára, hogy az antifutballra fordított idő és pénz mégiscsak összhangban legyen a kiadásokkal. A mérkőzéseket élőben vagy virtuálisan követő személy számára nagyobb költséghatékonyság és élvezeti érték érdekében.

Ezután a futballt ne gólr játsszák, hanem dolgozzanak ki egy megfelelő algoritmust a könnyen követhető statisztikák alapján. Vegyék figyelembe a futás hosszát, esetleg valamiféle jól hangzó ötróbbát dolgozzanak ki, az öngól számítás duplán, vezessenek be büntetőpontokat is, öt kapura lövésért pedig ítéljenek meg büntetőt! Az Eb-csoportokból továbbjutottak ellenfelét taktikázásra kevesebb lehetőséget nyújtó sorsolással határozzák meg, és ne az legyen a tornagyőztes, aki nulla-nullás döntetlennel, taktikai vereségekkel, tizenegyesekkel a döntőig menetel, hanem az, aki egy jól kidolgozott rendszerben több pontot gyűjt, és az eredménye összhangba kerül a csapat „piaci árával”. Előbb-utóbb bízzuk az egészet a számítógépre és a mesterséges intelligenciára!

A nézők szórakoztatására pedig javaslom, hogy a kétszer negyvenöt percben inkább showmúsort, koncertet szervezzenek a stadionban. Az óriáskivetítőn pedig régi meccsekből közvetítsenek látványos gólokat és védéseket még a foci aranykorából. Például a 6–3-ból, ami már eleve kilenc gól, annyit ma már tizenegyesekkel sem rúg a döntőt vívott angol együttes. Addig a csapatok zárt ajtók mögött más stadionban lejátszhatják eseménytelen meccsüket. Vagy inkább le sem játsszák, hanem a szünetben átjönnek tizenegyeseket rúgni, az bőven elég. Sőt, van egy nagyszerű ötletem: ne csak öt játékos, hanem mind a tizenegy rúgjon büntetőt, még a kapusok is – ez amúgy jobban összhangban lenne a demokráciával. S így valóban góldús és a felesleges időpocsákolástól megkímélő élményben részesülne a néző. Szóval, ha a szünetre eltolódna a gólöröm, legalább rövid és tartalmas lenne. Persze a 11-es párbajban főszereplő kapusokat így jobban meg kellene fizetni, és valószínűleg a többieket is, hogy ne untassák a közönséget. Ha viszont az új módszer alkalmazására elfogyna az anyagi keret, és mégiscsak maradna a 90+, 120+ perces eddigi játékszabály, akkor a nézők szórakoztatására bevezetném, hogy negyedóránként fusson be a pályára egy-egy lengén öltözött fanatikus drukker, lehetőleg nők és transzneműek is. Amúgy az ásitó gazdag szurkolók számára különleges, szundi-szobás VIP-jegyeket értékesítenék, ahol mégiscsak kényelmesebb körülmények között szunyókálhatnának. Ha már van elég pénzük hozzá, legyen joguk is!

Írásommal korántsem akarom lekicsinyíteni a labdarúgás játékának, a sok ezer szurkoló utcai menetelésének, a futballstadiont betöltő himnuszéneklésnek és szurkolásnak az élményét, netán a szerzett gól örömeit. A futball egy ország, egy nemzet, egy város „névjegykártyája”. Csak azt szeretném, hogy a grundokon, a strandokon, a szabadidős pályákon és bárhol játszott foci a későbbiekben ne váljon antifocivá, és a mai antifutball valamilyen módon alakuljon vissza játékká. A gólszerzés és nem a góltalan taktika, a kapura törés és nem a sikeres szabálytalankodás örömevé.

| DR. ÁBRÁM ZOLTÁN |

A kiadványt támogatta

Hirdetés

Toronyjavítás

-festés

-bádогоzás

LUKÁCS ALPIN'S

0744 612 079

ÜZENET

ISSN 1223-8848

Az Erdélyi Református Egyházkerület gyülekezeti lapja

A szerkesztőség címe: 400158 Kolozsvár, Eötvös utca (str. Constanța) 1–3. sz.

Telefon: 0731-019404 • Drótposta: uzenet@reformatus.ro

https://reformatus.ro/mediatar/kiadvanyok/uzenet • Főszerkesztő: Somogyi Botond

Kéziratot nem őrzünk meg és nem küldünk vissza. • A lapban megjelent cikkek nem feltétlenül a szerkesztőség véleményét tükrözik.

Tipográfia: IDEA PLUS

Készült az Erdélyi Református Egyházkerület Misztótfalusi Kis Miklós

Sajtóközpontjának nyomdájában • Felelős vezető: Dávid Zoltán

